Ч. 60. Чернівцї, пятниця дня 15. (27.) марта 1896. Рочник XII.

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виносить
на цїлий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно . . . . 1 „ — „
для заграницї 20 рублїв або 40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр. в бюрі ґазет Л. Горовіца в Чернівцях, ул. головна ч. 17.

БУКОВИНА

ВИХОДИТЬ

щодня кромі недїль і руских сьвят о год. 5. по пол.

Редакция і Адміністрация „Буковини“ находить ся в Чернівцях (ул. Петровича ч. 2.)

Оголошеня приймає ся за оплатою 6 кр. від стрічки; а в „Надісланім“ по 10 кр. від стрічки.

Полїтика реальна.

V.

(Що то таке опозиция? — Нехай Нїмець скаже! — Чи се ганьба підпирати правительство? — Чи опозиция заслуга?)

Коли хто конечно хоче вести боротьбу, бо иньшого виходу не бачить, то добре, най боре ся, але най знає, що боротьба лише тодї буде успішна, коли вона заснована на культурній працї, а то у нас веде ся она на словах, а слово опозиция значить у нас не опір чинами, дїлами, а самими лиш словами, опозиция стала у нас сінонїмом пустої галасливости.

„Буковина“ вже нераз, особливо в 63-ім ч. з прошлого року, говорила про се, що то є і як повинна виглядати опозиция, але у нас ще мало хто знає, що воно таке. У нас опозициї приписують просто якусь чаруючу силу, що годна щось нїби таке, як з чоловіка старого зробити молодого, із слабого — дужого і т. п. Ми не станемо повтаряти тут давних виводів „Буковини“, хоть і се не завадило-б, але подамо нинї в докладнім перекладї статю Vaterland-у з 18-го грудня 1895 про сю справу, може і з неї дехто щось навчить ся. Знаємо зрештою добре тоту вдачу Русинів, що вони розумови рускому не довіряють; то-ж „нехай Нїмець скаже“...

„Замітна, але, як знаємо, ще не доста розяснена риска в полїтичнім руху нашого часу є опозиция против правлїня взагалї без огляду на цїль і зміст тимчасової системи правлїня. Оден демократичний член нашого парляменту зазначив недавно тому в драстичний спосіб отсе найрадикальнїйше розуміне становища заступника народного, величаючи ся перед радою державної тим, що він супроти всїх правительств стояв в опозициї, і що его нїхто не годен і чотирома волами відтягнути від того становища. Цїлі фракциї висказали ся явно, що вони уважають се за річ народови ворожу, зискати вплив на правительство або оказати ся правительственними, спосібними до правлїня. А вже-ж нїчим, думають собі загально тепер, не можна якийсь орґан публичної опінїї, якусь ґазету, більше здискредитувати, як вказуючи на се, що вона служить правительству. Що такі погляди розширені поміж тими партиями, котрі працюють, аби теперішний стрій державний з корінем вивернути, аби порядки суспільні знищити, сему ми не дивуєм ся і се нїчого нового. Але чудувати ся треба, що з такими поглядами освоюють ся і такі круги, котрі признають потребу задержаня теперішних порядків суспільних а бажають лиш відповідно до часу публичний устрій зреформувати. Для такої реформи мусить завсїгди становити підвалину те, що є; така реформа мусить, працюючи даними средствами, старати ся, щоб оминути не лиш всяке насильне потрясене але і всякий заколот в даних стосунках: бо лиш виходячи з такого заложеня, можна безнастанно і з сьвідомостю цїли переводити поліпшеня теперішного стану.

„Гадка, що опозиция сама собою велика заслуга і річ дуже похвальна, така безмежно глупа, що навіть ті, що стоять в опозициї, лиш рідко коли мають відвагу, явно і безусловно єї висказати. Що якоїсь одностайної управи в публичних справах потрібно, сего в теориї нїхто не перечить, але в практицї як раз виходить на заперечене того. Противорічність, в яку таким чином попадає ся, старають ся так маскувати, що чіпають ся якого-небудь одинокого часто навіть маловажного чину правительства, беруть собі его за повід до опозициї, толкують, що в тім випадку інтереси народу здоптано і що з того факту можна заключати на негідність правительства взагалї. Ба, навіть таку обставину, що щось, що уважає ся добрим і чого бажає ся, не може зараз таки стати ся, уживають до того, щоб заохотити до опору о що найменьше збудити невдоволене. Найлїпші заміри, найщирійшу волю

---

4)

Зломане житє.

Образець з недавної минувшости.

(Конець).

VI.

У посесора робились порядки: всї в селї і охрестности знали, що весїлє его дочки з Костем Гречаном мало бути на другий тиждень. Гамарня, крик, біганина. Тут чистять помости і запускають францускою фарбою, щоби легко було танцювати паннам посесорівнам, котрих було аж пять кромі молодої. Там знову швалї кінчать шити виправу, в кухнї аж пять покоївок прасують сукнї і біле для цїлої родини. На дворі рівнож порядкують: мулярі кінчать направляти попсовані слотою і часом мури, хлопцї лопатами і граблями розкидають по простірнім подвірю і огородї білий як мука пісок. Всюди рух і горячкова чинність: кождий занятий своїм дїлом, а кождий має ще тілько роботи.

Лиш один чоловік, здає ся, як би чужий між ними: его як би то не обходило. Взяв якусь книжку, пішов в город і вишукавши найдальший і найбільше деревами отїнений закуток, ляг там, отворив книжку і почав буцїм то читати. Але не до читаня ему було.

Чим близше до весїля, тим більше як би яка змора, давила его гадка про село родинне, про двір, та про тоє веселе і миле личко, задля котрого він дістав удар ногою в груди. В тій хвилї він не мав гнїву до нїкого, навіть і не до властителя того чобота, від котрого біль він нераз в своїй души і тепер почує, лиш мав жаль до себе, чому прецінь хоть раз один не навідав ся до родинного села, де оставив свою рідну маму, котрій він був єдиним щастем, єдиною потїхою. Але стало ся. Він дав слово свому будучому тестеви, що не від'їде від них аж по весїлю. Для чого тесть не хотїв его перед шлюбом пустити, се кождий догадував ся: от, повідали люди, готов син привести з собою маму-мужичку, та ганьби наробить. Так то часто буває, що люди встидають ся родичів своїх зятїв, хоч з гори знають, з ким посвоячують ся. Думав так і Кость, а що він стратив від якогось часу самоволю, і став ся якимсь манекином, з котрим можна було все робити, що хто хотїв, тож і в тім не сперечав ся. Дївчина, котру він брав, а радше з котрою его женили, була собі панночка нїчого. Досить гарна, красно образована: троха екзальтована, але з добрим серцем, і можна було сказати на певно, що шла за Костя з любови: любила его щиро, хоч недовго его знала; власне смуток мелянхолїйний на лици Костя подобав ся їй найбільше: она мала его за фантаста, а може і поета, хоч що правда він нїколи стихів не писав. Але чи лиш той поет, що вірші пише? так само як не кождий, що вірші пише — поет...

Досить, за що там она его уважала, але любила его. Зпоміж пів тузина донь пана посесора — тая одна була найсмирнїйша, мала найменьше забагів, і для родичів була найлїпшою. Люди намовили Костя і на силу попхнули до осьвідчин. Панночка згодила ся відразу, лиш родичі були спершу противні, бо панна Мариня була четвертою з ряду, отже за молода, а родичі бажали би собі перше старші повидавати. Кость жадної иньшої не хотїв, але пан посесор не був жид, а правдивий хуистиянин, тож его не обовязували права, після котрих конечно перше старше повинно вінчати ся. Отже криком і погрозою виміг живо на своїх трьох старших дочках, що зрекли ся першеньства що-до вступленя під вінець, і по части а може й вповнї був задоволений з вибору Костя.

Він мав в тім свій рахунок. Посесия рвала ся; видатки великі, рата висока, уроджай лихий, цїна нїяка. Своїми відносинами із шляхтою виробить зятеви живо добру бенефіцию, і буде мати забезпечений кусень хлїба при нїм і теплу хату, а при попови то може і решта родини помістити ся,

Тим більше був з того вдоволений, що Мариню він уважав за найлїпшу свою дочку, а Кость виглядав на інтелїґентного, хоч не дуже підприємчивого чоловіка, отже колись могли-б для пана посесора уложитись відносини як найкрасше.

Тимто і бояв ся, щоби Кость „не звинув хоруговки“ як то кажуть в случаях, коли суджений відступає від наміру женити ся. Тому й обмотав Костя на всї способи, щоби тілько жадна вістка з родинного села его не дійшла. Він мабуть догадував ся, що Кость мусїв уже мати якісь зносини любовні, але того нїхто не знав, а пан посесор, яко добре уроджений, брудів нї своїх нї чужих розносити не любив.

Вкінци надійшов день вінчаня. Вінчане мало відбути ся в місцевій церкві, а до церемонії церковної запрошено самого о. декана і кількох

нераз підозрівають і доти не спічнуть, доки правительство не пало. Ми в Австриї назбирали доволї таких дуже сумних досьвідів, і дивним дивом опозиціонїсти тої сорти звичайно відтак самі признали, що тото правительство, против котрого вони так дуже ворожо виступали, все таки ще лїпше було, нїж те, що по нїм настало.

„Отся замітка каже нам відріжняти опозицию полїтично оправдану, звязану з розумними цїлями, від опозициї на збитки, що не має жадної розумної підстави. Нема нїчого лекшого, але нема заразом нїчого небезпечнїйшого, як шпекуляция на тоту думку безглуздої маси, що зміна стосунків означає заразом поліпшенє стосунків. Нїм усуне ся те, що є, треба в публичних і в приватних справах вперед запевнити ся, чи дасть ся натомість поставити щось лїпшого. Сама зміна значить лише тілько що перерва правильного ходу справ, припізненє того доброго, що вже було в дорозї, і то навіть в тім разї, коли дїйсно має ся силу, відтак щось доброго зробити. Але здобути таку силу там, де в полїтицї найрозмаїтші интереси стоять супроти себе, дуже тяжко, а власне опозиция за всяку цїну, що з поданих вже причин дуже заразлива, знов таки не дасть ужити тої сили, вона знов накладає свої гамулцї на екзекутиву.

„В тих державах, де великі більше меньше одностайні партиї після давних традиций злюзовують одна другу в веденю справ державних, там з упадком одного знає ся звичайно характер другого наступаючого правительства, ба навіть склад нового мінїстерства звичайно вже знаний. В Австриї о тім і мови не може бути, бо етноґрафічні стосунки не дають розвинути ся таким сильним полїтичним партиям, а рішенє що до характеру і що до осіб правительства не лежить в руках партий, а далеко висше.

„Все те властиво всїм добре знане, і не повинно-б ся того повторяти. Але з огляду на опозицийний рух, який ширять всїми способами в столицї і у всїх краях, треба доконечно, і то як найвиразнїйше се пригадати, аби ті, що за всяку цїну хочуть повалити мінїстерство, нарештї ясно поставили питанє: Що хочете, що можете поставити намість сего правительства, котрому доси закидує ся лиш се, що воно тото добре, що обіцяло, в протягу сих кількох недїль свого тривку ще не перевело, і що воно не уважало за добре, предложити дра Люеґера цїсареви до затвердженя бурмістром віденьским? Чи є яка надїя, що иньша комбінация мінїстрів вдоволить більше бажаням нїмецких народовцїв, антисемітів, социяльних демократів або і Молодочехів? Чи заступники одної або і всїх тих фракций годні утворити нове правительство і бодай би хоть кілька недїль вести справи державні? А коли се неможливо, то чи бодай догадує ся хто небудь з тих полїтиків, яке правительство прийде по теперішнім правительстві?

„Формулуючи ясно тоті так звичайні собі питаня, ми зовсїм приготовані на закид, що ми піднялись тут оборони теперішного правительства і що ми тим допустились злочину офіціозности. Та ми не бачимо тут жадного злочину, але ми уважаємо се просто своїм обовязком, обовязком кождого чесного публициста підпирати правительство, скоро воно сповняє свою повинність, скоро воно відносить ся прихильно до тих засад, котрі він сам заступає. Нема нїчого сьмішнїйшого, як робити якійсь ґазетї якоїсь партиї з того закид, що вона підпирає правительство, наколи той стосунок основує ся на чеснїй згодї переконань бодай в головних точках. Се зовсїм щось иньшого і не має нїчого спільного з стосунком журналїста наймита для всїх або з стосунком правительственного мамелюка серед всяких обставин.

„Дїяльність для якогонебудь правительства сама собою не може становити закиду, так само як опозиция сама собою ще не є жадною заслугою. Важне тут, за чим хто заступає ся, а що поборює. Се не є жадна ганьба, підпирати правительство тодї, коли воно хоче доброго. Але се є занедбанем обовязків, тяжким гріхом супроти цїлої людности з особистих причин, без розумного змислу і цїли робити опозицию.“

НОВИНКИ.

Чернівцї, дня 26. марта 1896.

В справі черновецкої катехитури наспіло до черновецкого маґістрату письмо від правительства; ним уневажняє ся рішенє того маґістрату, котрим іменовано гр. пр. сьвященика Евгенія Семаку з Витилївки гр. пр. катехитом при черновецких народних школах. Уневажненє наступило тому, бо маґістрат не мав в руках кваліфікациї зі сторони компетентної, від гр. пр. косисториї. — Тепер річ пічне ся da capo, значить: буде розписаний новий конкурс, на котрий подадуть ся мабуть ті самі кандидати, маґістрат зажадає кваліфікациї і заіменує опісля того, котрий по его думцї найвідповіднїйший на сю посаду. Ми Русини тепер цїкаві, яку кваліфікацию дістане за митролита Чуперковича о. Семака, і чи маґістрат схоче зробити Русинам несправедливість — іменованем якогось Волоха катехитом в школї, де $^{9}/_{10}$ гр. пр. учеників є Русинами. По нашій думцї сего не повинно бути і від справедливости маґістрату черновецкого очікуємо, що не схоче б е з п р и ч и н и змінити своє первістне постановленє!

В память Тараса Шевченка устроювали вокально-декляматорскі вечерки ученики висшої ґімназиї в Станїславові дня 25-го с. м., а ґімназиясти в Бродах дня 24-го с. м. Також учениці женьскої семинариї учительскої у Львові устроїли такий вечерок в память батька Тараса дня 24-го с. м., котрий як на перший раз випав на вдоволенє численних участників.

Презенти на опорожнені гр. кат. парохії одержали в львівскій архиепархії: оо. Тома Бородайкевич на Шишківцї, Николай Кмицикевич на Гнилицї великі, Іван Гошовский на Крилос і Іван Винницкий на Залесцї.

Др. Северин Данилович повідомляє нас, що свою адвокатску канцелярию перенїс уже з Коломиї до Кутів.

Нова читальня „Просьвіти“ отворила ся в Рогатинї на передмістю Вулиця. До заснованя сеї читальнї причинив ся найбільше міщанин ч. Костра, в котрого хатї також відбуло ся торжественне отворенє читальнї.

Палата послів розпічне свій великодний відпочинок завтра, дня 27-го с. м. Перше засї-

---

сусїдних сьвящеників, котрі приїхали з родинами.

До пізного вечера гостї з'їзджали ся; і панове, шляхта, і посесори, і урядники з найблизшого міста, і сьвященики. Музика войскова заграла мазура на вступ до розпочинаючої ся церемонії а потім забави.

Не будемо описувати весїля нї ріжноцьвітних уборів красного пола, бо се впрочім річ, котру на кождім весїлю можна побачити. Повозами ясно осьвітленими поїхали молоді і гостї до церкви, де відбуло ся вінчанє, при котрім все склало ся як слїд; навіть не дивували ся тому, що молода присягала по руски. Не було анї жадного випадку, котрий можна би взяти за злий знак, що молоді не будуть з собою щасливі. Все відбуло ся спокійно, з тактом. Навіть Кость був вдоволений і здавалось єму, що може бути з Маринею щасливий; може і про Амельку забув.

Забава розпочалась зараз по повороті, а що пан посесор не хотїв дати по собі пізнати, що дочку за „попа“ видав з конечности, тож „витягнув ся на остатнїй ґузик“... Не бракло нїчого: а при вечері не обійшлось і без шампана; при тім посипали ся краснорічиві а довгі тоасти, з чого знову молодїж не була дуже рада, бо їй шкода було часу, що при такій музицї можна було лїпше з'ужити, як при слуханю промов, виголошуваних із стогнанем і загикуванем. — Тому молодїж виломувала ся зпід дисциплїни, і нишком прокрадалась з їдальнї до других комнат, де бавили ся як найлїпше.

І молодому, і молодій скучило ся сидїти межи поважними матронами і панами, тож і їх охота брала бодай на хвилю покинути стіл, аби хоч троха випочати по муцї, якої там дізнавали. А особливо Костеви нараз захотїлось десь уйти в який кутик, де-б на самотї міг потужити, та побавити ся образом дорогої Амельки, котра в ту саму найневідповіднїйшу хвилю що раз більше насувала ся єму на очи. Але не випадало...

В тім задзвонив хтось вилками в чарку, а з помежи гостий піднеслась стать череватого шляхтича. По гостях, що сидїли за столом, розійшов ся шепіт; „Ого! буде нам тут амінь, як він зачне тоастувати“. Видко знали его загально з его бесїд, котрі протягав годинами. Але годї: рота не заткає єму нїхто. Молоді пошептали поміж собою, а потім звернули ся до осіб, що близше сидїли, з прошенем, щоби вставали; ті з усьміхом кивали на се головами і нишком виносили ся, звиняючись перед цїкавими, що зараз вернуть.

Молоді перейшли через кілька комнат і в одній обступили паню молоду сестри: та мала на нїй щось поправити, друга щось шепнути, а коли се досить довго тревало, відійшов Кость дальше сам, а трафивши на спальний покій свого тестя, увійшов там і примкнув двері за собою. Нїхто й не уважав, куди він дїв ся.

Тут на бюрку сьвітилась маленька лямпка, уживана при писаню, впрочім в комнатї було досить темно. Над ліжком висїли приряди мисливскі, роги, стрільби, пістолети, а над самою подушкою маленький револьвер.

Кость ляг на постїль, але его найшли такі думки, що не міг влежати, і сам своїх думок налякав ся. Встав і сїв при бюрку, та сягнув по якусь книжку, що лежала на бюрку. Книжка була о господарстві рільнім; кинув єї і взяв за другу. І та его не вдоволила. Якась нетерплячка напала его. Відложивши книжки, він спер голову на обі руки і задумав ся. Шуфляда бюра була трохи висунена, чогось певно глядав у нїй недавно посесор, але Кость сего не замічав. Аж по хвилї, кинувши оком у шуфляду, замітив там лист, а на нїм найвиразнїйше виписане своє імя на адресї. То его застановило. Відсунув шуфляду більше і виняв лист. Справдї до него був написаний і то знайомим єму почерком письма. На куверті печатка почти его родинного села. Здивував ся Кость, бо такого листу не мав і в руках. Думав, може нинї принесли его з почти, але печатка вказувала, що вже близько півтора місяця, як лист прийшов з почти. Лист був відпечатаний...

Він виняв із середини папір і почав горячково читати. Не вірив своїм очам; се був лист від пана Кашубинського, котрий писав так:

„Любий Костю!

Забудь, що було межи нами. Приїзджай і верни здоровлє і щастє моїй Амельцї, котру я

дане палати по сьвятах відбуде ся дня 14-го квітня. На порядку дневнім того засїданя стане реформа виборча, котра — як тепер обставини стоять — буде принята. Окрім того прийдуть тодї під нараду проекти законів о платнях і пенсиях урядників державних та иньші меньші проекти законів.

Сегорічні маневри осїнні в Галичинї відбудуть ся між перемиским (10-им) а львівским (11-им) корпусом. Компанїї полків піхоти будуть через докликанє резервістів піднесені до сили по 130 люда. Рівночасно з 10. і 11. корпусом будуть маневрували 2. і 3. полк фортечної артилєриї з Кракова і Перемишля, 12. баталїон піонерів з Кракова, 4. і 5. компанїя з 10. і 11. баталїону піонерів в Перемишли і решта 2. полку артилєриї валової з Відня. В піонерах будуть компанїї помножені до сили 150 люда.

На американьский лад. Дуже менї сподобало ся писанє новинок в американьскій „Свободї“. Взявши наші справи до новинок, сей американьский спосіб виглядав би н. пр. так:

Читайте „Буковину“, а богато навчите ся! Але гроші за ню таки пришлїть, бо ганьба вам буде на земли, а по смерти вічна кара в пеклї!

Галицкі Русини не будуть вже тепер могли нїякого молодого посла післати до ради державної, бо їх молодїж не вміє по нїмецки. Які Нїмцї виходять з галицких ґімназий? Жаль ся Боже! Посилайте тому своїх синів до черновецкої рускої ґімназиї; ту між Нїмцями навчуть ся добре нїмецкої мови і будуть могли кандидувати на послів.

На Буковинї вже весна гарна; вчера дугу було видко; кожух можна вже продати жидам.

Редактор нашої часописи дуже би тїшив ся, як би єму хто написав, що люблять селяни читати, чи при женитьбах они дуже вважають на любов, чи покидають давні звичаї, що собі думають про заходи патріотів, чи вірять їм і т. п. Хто єму таке напише і пришле? Ану спробуйте написати! Не сьвяті горшки лїплять!

Наші галицкі читателї повинні би більше памятати на Буковину; читають, а не платять; вже буковиньскі далеко чемнїйші, гроші посилають, тілько дописий не пишуть нїяких. Не вмієте писати, чи що?

Румунїзатори — великі котюги, аґітують против нашої ґімназиї в Чернівцях, але дулю з'їдять.

Чому собі не запренумеруєш Буковини? Така таня, що таньшої на цїлім сьвітї нема, а виходить що дня! І люди собі єї хвалять, навіть опозиціонїсти...

Гріх смертельний забувати на Народний Дім в Чернівцях, на друкарню і на бурсу! Покайте ся, бо великодна сповідь іде!

А не міг би там який буковиньский селянин-богатир прислати нам з тисячку на Народний Дім! І так єму миши з'їдять... Ану, руште касу на грубі або в стрісї! Най ся гріш не марнує!

З мужиків на нашу друкарню ще нїхто нїчо не дав; а мають! Дай нам Боже тілько!

Читати бись читав Буковину, а гроші де? Чи ти собі порахував, що сам стемпель ґазетярский і почта коштують на рік 6 зр. від одного, а ти хочеш за 2?! А з чого редактор має жити?

Правда, що такий американьский спосіб писаня має дещо доброго за собою? — **П. Р.**

Убійство. В Празї викликало велике враженє убійство довершене при однїй з найголовнїйших улиць середмістя в пополудневих годинах. Жертвою убійства упала властителька золотничого склепу Іванна Ґоллерстрепер. Найдено єї о 4-ій годинї з полудня без житя з розбитою головою. При нїй лежав камінь, що важить 6 клґ. Один край каменя був окровавлений. Злочинець допустив ся убійства лише для рабунку, бо склеп був обрабований, каса отворена, а мошонка на гроші лежала порожна на земли. Трупа відкрила похатниця, що припадком увійшла пополудни до склепу. Доси виновника ще не вислїджено. Прохожі замітили двох підозрілих робітників, котрі ходили перед полуднем попри склеп.

Виродний син. В однім францускім містї викрав 21-лїтний студент полїтехніки свому батькови з каси 10.000 франків і хотїв цїлу крадїж затаїти. В тій цїли підложив під подушку батька і матери великий клунок пороху, получив ті клунки з люнтом і коли родичі вже спали, запалив люнт, а сам утїк з дому. Щасливий случай хотїв, що поки горючий люнт дістав ся до пороху, запалила ся постїль. Зробив ся великий дим, так що родичі пробудили ся, згасили огонь і уникнули таким способом великого небезпеченьства. Однак виродний син счез без слїду і доси не удало ся полїциї єго вишукати. Натомісць арештувала полїция молодого Француза, приятеля того виродного сина, котрий купив в однім склепі порох і люнт. При ревізиї в єго помешканю найдено одну часть украдених паперів. Та той вчинок виродного сина не лишив ся без наслїдків. Старенька мати заслабла з перестраху і гризоти на сильне роздразненє нервів, а лїкарі заявили, що може дуже легко збожеволїти.

Наука, штука і лїтература.

В найновійшім томі Archiv für slavische Philologie, видаванім проф. В. Яґічем, читаємо студию д-ра Ол. Колесси „Діялектольоґічні прикмети полудневого-руского памятника „Житіє сьв. Сави“, яку він написав ще 1893 року і читав в віденьскім семинари для славяньскої фільольоґії. Конець сеї студиї буде поміщений в слїдуючім томі.

У відділї бібліоґрафічнім сего тому находимо критику В. Яґіча на студию д-ра К. Студиньского: Адельфотис і на студию д-ра Ів. Франка: „Іван Вишеньский і єго твори“. Яґіч жалує при тій нагодї, що задля несприяючих обставин не міг Франко стати професором унїверситету, де міг би дуже заслужити ся для науки. Також згадує Яґіч про переклад Щурата „Піснї про Роланда“ і зазначує, що у Русинів вже доволї гарних перекладів.

Пяте число Зорі посьвячене майже цїле памяти Шевченка. Єсть там поезия В. Масляка в память Тараса, опис подорожи Г. Мачтета на могилу Шевченка, кілька дрібних листів єго, маленька розправа про море в поезиї Шевченка, частина житеписи єго (в дорозї з засланя—пише О. Я. Кониський); а про московскі переклади творів Шевченка подає довшу звістку Павло Граб. До слів з Наймички: „У туманї на могилї“ і до поезиї „За байраком байрак“ подає Гр. Коваленко дуже гарні вінєтки; він і поет і в тім числї читаємо також єго гарну поезию „До Днїпра“ (також з вінєткою). Ті вінєтки Коваленка дуже гарні. З численних портретів і бюстів Шевченка бачимо тут бюст Тараса (власність Ал. П. Бахрушина з Москви), власноручний портрет Шевченка з з бородою, і портрети Іраклїя і Аґати Ускових, що в Новопетрівскім фортї опікували ся Шевченком. — Проф. М. Грушевский здав ще в сїм числї справу з конкурсу галицкого видїлу краєвого на твори драматичні, а В. Щурат у цїкавім фейлєтонї п. з. „Сьвітла й тїни“ говорить про брак реклями у нас, що належить ще зробити, щоби пізнати житє і твори Шевченка і про популярне виданє єго творів. Одним словом число богате.

Телеґрами „Буковини“.

З дня 26-го марта 1896 року.

Льондон. Урядово оголошено іменованє цїсаря Франц Йосифа почесним шефом першого полку драґонів прибічних.

Відень. В палатї послів внесло правительство проекти законів: о управильненю платнї сталих державних урядників, о тимчасовім управильненю платнї сталих державних слуг, о дотациї католицких сьвящеників, о управильненю платнї професорів унїверситетів і рівних їм иньших висших шкіл, о управильненю платнї професорів при державних середних і промислових школах, і при учительских семинариях. — Всї проекти законів підвисшують значно платнї згаданих урядників; через те зростуть видатки держави о 14 мілїонів зр. В мотивах до сих проектів жадає правительство для покритя тих видатків, безуслівно ухваленя податку біржевого, від горівки і пива. Внесені проекти одержать лише тодї цїсарску санкцию, коли ті податки будуть ухвалені

Рим. Прибічний лїкар папи заперечує рішучо, мов би стан здоровя папи давав повід до занепокоєня.

Царгород. Рознесла ся поголоска, що знов викрито заговір на житє султана. Арештовано богато офіцирів.

Берлин. Відповідь Росиї на запитанє Анґлїї, чи може ужити часть еґіпского фонду на свою виправу против Дервішів, має бути рішучо заперечаюча.

Рим. Доносять, що славному оборонцеви твердинї Макале, полковникови Ґаллїяно, мусїли відтяти одну руку і ногу.

в заслїпленю так тяжко скривдив. Із своєї сторони шлю Тобі моє вітцївске благословенє і прошу Тебе, прости менї заподїяну Тобі ганьбу. Вертай чимскорше до нас, всї з отвертими руками ожидаємо Тебе.

Антін Кашубинський.

Ще раз прочитав Кость сей лист, потім знов раз, вхопив папір, обцїлував і притиснув до грудий, поринаючи у солодких мріях. Але в тій хвилї почув ся грімкий оклик із сусїдних комнат: Vivat! і музика загреміла: Єще Польска не зґінела...

То єго збудило і привело до сьвідомости, де він і що він...

— Все пропало! все пропало! — шепнув до себе. Чомуж на сьвітї люди такі лихі?!

Гомін оклику весїльного відбив ся єму глубоко ген у голові, у мозку: він пірвав ся із стільця і заточив ся як пяний. Очи єго звернули ся на стїни, якби шукали якого образу, перед котрим міг би упасти і молити Бога о силу, стерпіти те все, що він тепер переходив.

Але того, чого шукав, він не найшов; за те погляд єго упав на револьвер, що висїв над ліжком. І він скочив що сили на ліжко, вхопив револьвер, відтягнув курок, потягнув пальцем за язичок... і гук вистрілу розляг ся по комнатї, як би додаток до віватів, що ще гудїли по далеких комнатах. Кров триснула єму з рота і він, притискаючи лист до грудий другою рукою, повалив ся на землю...

VII.

Кость не вмер від самоубійчого стрілу. Зранив ся лиш тяжко, бо куля вилетїла попід лїве ухо, не ушкодивши єму костий. Коли тілько прийшов до памяти, на силу випросив собі, щоби єго відвезли до родинного села, де у сьвященика знайшов вигідну хату, а від пана Кашубинського всяку поміч. Лиш мати нещаслива не могла пережити єго теперішної слабости. Лягла в могилу, не діждавши ся першої служби Божої свого голуба, свого сокола.

Розуміє ся, що о сьвященях духовних по тім всїм не могло бути й мови. Кость вступив в службу державну, рядову. Анї своєї жінки, анї панни Амелїї не бачив він уже нїколи в своїм житю. Він і не старав ся о то.

В півтора року потім у Львові в монастирі Сакраменток відбували ся пострижини двох черниць, що вже відбули час проби і новіциат: они пізнали ся аж в монастири, о своїй минувшости нїколи з собою не говорили і може й не будуть говорити... Се були панна Амелїя і панї Мария.

19. жовтня 1895.

Юл. Д-ич.

Цїни збіжа і других продуктів.

Дня 18-го марта 1896.

	Львів.		Чернівцї.	
Пшениця . .	від 7.50	до 7.85	від 7.30	до 7.40
Жито . . .	„ 6.20	„ 6.65	„ 5.90	„ 6.05
Ячмінь бров. .	„ 5.50	„ 6.—	„ 5.50	„ 5.60
Ячмінь простий	„ 5.—	„ 5.20	„ 4.80	„ 4.90
Овес . . .	„ 5.90	„ 6.25	„ 5.30	„ 5.40
Ріпак . . .	„ 8.75	„ 9.25	„ 9.10	„ 9.30
Горох . . .	„ 5.—	„ 8.—	„ 5.—	„ 6.—
Вика . . .	„ 4.75	„ 5.—	„ 0.—	„ 0.—
Льнянка . .	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Біб	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—	„ 0.—
Бобик . . .	„ 4.25	„ 4.75	„ 0.—	„ 0.—
Гречка . . .	„ 7.—	„ 7.25	„ 0.—	„ 0.—
Конюшина черв.	„ 30.—	„ 35.—	„ 29.—	„ 33.—
Конюшина біла	„ 35.—	„ 50.—	„ 0.—	„ 0.—
Конюш. шведск.	„ 30.—	„ 35.—	„ 0.—	„ 0.—
Кукуруза нова	„ 5.—	„ 5.50	„ 4.20	„ 4.30

Хміль 00.— 00.— злр. за кільо у Львові оковита за 10.000 лїтрів 12.50—12.75

Лїтературне Товариство

„РУСКА БЕСЇДА“

в Чернівцях,

улиця Петровича число 2,

має на складї:

„Ілюстровану бібліотеку“

для молодїжи, міщан і селян, редаґовану Омеляном Поповичем

року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892, 1894, по **1** зр. **20** кр. за рочник, а всї **7** разом за **7** зр.

З пересилкою почтовою **7** зр. **30** кр.

Добрі Ради.

Часопись ілюстрована для господарства, домівства і забави. Виходить в Рогізнї що місяця. Передплата, платна в Рогізнї, виносить на рік 1 зр. 50 кр. Адреса: „Добрі Ради“ в Рогізнї, почта Садаґура.

В редакциї можна ще дістати давні рочники Добрих Рад.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТЇ і ШКОЛЇ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-руского народу,

зладжена д-ром Ґр. Величком, видана товариством „Просьвіта“, а виконана в лїтоґрафічнім закладї Андрія Андрейчина у Львові.

Книгарска цїна карти, наклеєної вже на полотнї, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просьвіти“ і передплатників „Зорі“ 2 зр. 50 кр., з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просьвітї“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чимскорше!

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з аптики Ріхтера в Празї, загально признаний **знаменитий усмирюючий лїк на втиранє:** по цїнї 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всїх аптиках. Просимо жадати сей **загально улюблений лїк** просто під назвою

Ріхтера Liniment з котвицею

і принимати з осторожностию лише фляшки зі знаним знаком охоронним „Котвиця“, бо лише ті правдиві.

Аптика Ріхтера під золотим львом у Празї.

„Днїстер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекурацийне, припоручене Всч. Духовеньству і всїм вірним через Впреосьв. Митр. і Преосьв. Еп. Ординарияти всїх трех галицких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнизшою оплатою.

Шкоди лїквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрасекурацийними подають **„Днїстрови“** можність обезпечувати і виплачувати і **найвисші суми.**

Полїси „Днїстра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся **через „Днїстер“** після **всїх можливих** комбінаций **в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові,** котре дає як найкористнїйші услівя і видає полїси і квіти в рускім язицї.

Товариство взаїмного кредиту „Днїстер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, принимає від своїх членів і третих лиць **вкладки** до опроцентованя **по 5** процент. Ґваранция цїлковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тілько властителям реальностий, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїлене **аґенциї** в місцевостях, де „Днїстер“ не є заступлений, приймають ся.

Виданя „Буковини“.

Перші Зорі, оповіданє Теодота Галїпа, сторін 110, вісїмки, цїна 30 кр., з пересилкою 35 кр.

В день сьвятої волї. Оповіданє О. Я. Кониського, сторін 42, 16-ки, цїна 10 кр., з пересилкою 12 кр.

Для передплатників „Буковини“ обі книжки коштують лише 30 кр. разом з пересилкою.

Рух поїздів зелїзничих

важний з днем 1-го мая 1895 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
до Чернівцїв								
З Відня, Кракова, Львова, Станїславова, Коломиї і Снятина	12^{24}	.	.	$6^{\underline{39}}$	$10^{\underline{34}}$	6^{30}		
З Букарешту, Яс, Сучави, Глїбоки	2^{49}	.	.	$9^{\underline{20}}$	$9^{\underline{31}}$	5^{00}		
З Новоселицї, Садаґури .	.	.	.	.	.	.	$11^{\underline{45}}$	$9^{\underline{35}}$
до Львова								
З Відня, Кракова . . .	1^{22}	5^{10}	$8^{\underline{40}}$	$7^{\underline{00}}$	$9^{\underline{06}}$	9^{00}		
З Букарешту, Сучави, Чернівцїв, Станїславова .	$9^{\underline{50}}$	.	.	1^{32}	7^{37}	$6^{\underline{17}}$		
З Підволочиск	2^{25}	$10^{\underline{00}}$	.	8^{25}	5^{00}	.		
З „ на Підзамче	2^{13}	$9^{\underline{44}}$	.	8^{12}	4^{33}	.		
Зі Стрия.	.	.	.	$12^{\underline{05}}$	8^{10}	1^{42}		
З Белзця	.	.	.	8^{00}	4^{40}	.		
Зі Сколього і Стрия . .	.	.	.	$9^{\underline{16}}$	.	.		
З Відня, Кракова (т. зв. блискавичний потяг) .	.	.	.	.	.	.		

Відходять	Поїзди поспішні			особові			мішані	
з Чернівцїв								
До Снятина, Коломиї, Станїславова, Львова, Кракова і Відня	3^{04}	.	.	9^{48}	$9^{\underline{47}}$	$5^{\underline{13}}$		
До Глїбоки, Сучави, Яс, Букарешту	12^{44}	.	.	$6^{\underline{54}}$	$10^{\underline{44}}$	6^{30}		
До Садаґури, Новоселицї .	.	.	.	.	.	.	8^{30}	6^{25}
зі Львова								
До Кракова і Відня . .	8^{40}	2^{50}	$11^{\underline{00}}$	$4^{\underline{55}}$	10^{25}	$6^{\underline{45}}$		
„ Підволочиск	.	1^{56}	$5^{\underline{46}}$	.	9^{50}	$10^{\underline{20}}$		
„ „ з Підзамча .	.	2^{10}	6^{00}	.	10^{14}	$10^{\underline{44}}$		
„ Чернівцїв, Сучави, Яс, Букарешту	6^{15}	.	.	$10^{\underline{30}}$	2^{40}	10^{35}		
„ Стрия	.	.	.	$5^{\underline{25}}$	9^{33}	$7^{\underline{38}}$		
„ Белзця	.	.	.	9^{15}	$7^{\underline{10}}$			
„ Сколього і Стрия . .	.	.	.	.	.	3^{00}		
„ Кракова, Відня, (т. зв. блискавичний потяг) .	8^{40}	.	.	.	.	.		

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час ріжнить ся від львівского о 36 мінут, а від черновецкого о 44 мінут; коли на зелїзници є 12 год., то на львівскім годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецкім 12 год. 44 мінут.

Видає товариство **„Руска Рада“** в Чернівцях. За редакцию відповідає **Осип Маковей.**

З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучканича.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA KUL